
RICHTLIJNEN VOOR HET VOEREN VAN EEN JURYGESPREK MET DE INZENDER

NIET THEMATISCHE VERZAMELINGEN

Algemeen:

Het juryteam bereidt de jurygesprekken voor door samen af te spreken wie in het gesprek het voortouw neemt en wie aanvult. Het is goed om dit bij verschillende inzenders te wisselen.

Houdt de resultaten en de eigen opmerkingen en eventuele aantekeningen paraat zodat je hier in het gesprek op in kan gaan.

Houdt er rekening mee dat de inzender meer of minder gespannen kan zijn voor het gesprek. Dat geldt zeker voor nieuwe inzenders in categorie 3 of de inzenders die maar sporadisch tentoonstellen. Het is goed om dan het gesprek te beginnen met iets dat er positief uitsprong of een aanmoediging om het gekozen onderwerp op deze manier uit te werken. Het helpt om het ijs te breken en de inzender op zijn gemak te stellen.

Streef er naar om het gesprek in dialoog te voeren. Geef daarbij voldoende ruimte aan het verhaal van de inzender. Waarom heeft u gekozen voor deze uitwerking van het plan? Wat is volgens u de rode draad in deze collectie? Welke stukken zijn volgens u belangrijk en waarom?

Bij een lastig gesprek, bijvoorbeeld om dat de waardering lager is uitgevallen dan bij een eerdere tentoonstelling, helpt het om de inzender te vragen: Wat vond u het lastigste onderdeel van uw collectie om uit te werken? Daar liggen meestal voldoende gesprekspunten om de inzender te helpen.

De jurygesprekken met beginnende inzenders in categorie 3 en de inzenders die minder dan 80 punten hebben behaald zullen meestal gaan over de hoofdaspecten van de betreffende collectie en de aanwijzingen van het juryteam om de collectie te verbeteren.

Bij de meer ervaren inzenders die bij vorige tentoonstellingen al meer dan 80 punten gescoord hebben zal in het jurygesprek meestal worden ingegaan op één hoofdaspect (bijvoorbeeld zeldzaamheid) en/of enkele deelaspecten.

Inhoud en volgorde van het gesprek.

Het jurygesprek kan in principe gaan over alle hoofd- en deelaspecten van het verzamelen. Niet alle zijn ze even belangrijk. Daarom wordt de onderstaande volgorde voor een gesprek aanbevolen.

Volgorde van belangrijkheid voor het gesprek:

1. De kundigheid
  - 1.1 het plan
  - 1.2 belangrijkheid
  - 1.3 behandeling
  - 1.4 kennis
  - 1.5 onderzoek
  - 1.6 zeldzaamheid
2. De uitwerking
  - 2.1 kwaliteit
  - 2.2 creativiteit/eigen inbreng
  - 2.3 presentatie

De punten zijn in dit overzicht achterwege gelaten omdat ze niet bij alle disciplines gelijk zijn. Ze worden bij alle juryleden als bekend verondersteld!

Belangrijkheid en behandeling.

In het totaal vervullen het plan, de belangrijkheid/behandeling resp. kennis /onderzoek de voornaamste plaats.

Het is aan te bevelen het gesprek in deze volgorde te voeren:

- 1.1 Het plan

Het plan vormt de ruggengraat van het verhaal dat in de inzending wordt verteld en 'verbeeld'. Het plan behoort te zijn als de inhoudsopgaaf van een boek, met een indeling in hoofdstukken en paragrafen. Helder van opzet, logisch en alle aspecten van het verhaal benoemen.

Een goed doordacht plan kan uitvoerige beschrijvingen in de eigenlijke inzending voorkomen en helpt zowel de inzender als de jury.

Ook moeten titel en inhoud rechtstreeks verband houden met elkaar en goed op elkaar aansluiten.

Bij onduidelijkheid kan beginners worden gevraagd wat zij met de inzending willen uitdrukken. Een conventionele aanpak of een eigen visie op het onderwerp zijn

andere sleutelwoorden.

1.2 Belangrijkheid

Hieronder wordt verstaan de algemene betekenis van het gekozen onderwerp, gespiegeld aan de draagwijdte ervan en het filatelistisch belang. Ook de historische belangrijkheid speelt mee.

1.3 Behandeling

Het belangrijkste gevolg van een goede en evenwichtige behandeling (uitwerking) is een logische samenhang tussen de diverse onderdelen van de inzending. Ook moet er een duidelijk begin, een centraal gegeven en een logisch einde zijn.

1.3 De kennis

De mate van zijn kennis legt de inzender aan de dag door

1.3.1 keuze van materiaal

1.3.2 zijn toelichting

Een goede toelichting is niet al te uitvoerig; alleen wat niet uit het stuk zelf blijkt kan worden vermeld. Een goed doordacht plan kan uitvoerige toelichtingen bij de stukken voorkomen.

1.4 Onderzoek

In het puntensysteem wordt onderzoek in één adem genoemd met kennis. Het beste is dan ook deze punten niet gescheiden te behandelen.

Wat is de aard van de verworven kennis?

1.4.1 algemene catalogi

1.4.2 speciale catalogi

1.4.3 specialistische literatuur

1.4.4 eigen brononderzoek

1.4.5 eigen studie

Een inzender mag op dit aspect niet lager worden gewaardeerd bij die onderwerpen waarover al zeer grondig en intensief is gepubliceerd! Het verwerven van kennis en het ordenen van die kennis door de inzender is ook een vorm van onderzoek. Nieuw eigen onderzoek en nieuwe resultaten zullen speciaal worden beloond. De studie en de juiste interpretatie van de reeds beschikbare kennis zullen eveneens worden beschouwd onder dit criterium.

1.5 Zeldzaamheid

Het is goed om het begrip zeldzaamheid goed toe te lichten aan de inzender.

In het bijzonder geldt de filatelistische zeldzaamheid (niet de geldwaarde).

Zeldzaamheid moet niet verward worden met het aspect belangrijkheid van de totale inzending en haar onderwerp. Als zeldzaam kunnen meestal stukken worden aangemerkt die andere verzamelaars van een soortgelijke verzameling graag aan

---

hun verzameling willen toevoegen omdat ze essentieel zijn in de uitwerking.
Eventueel wijzen op onnodige doublures.

2.1 Kwaliteit

Over de kwaliteit - indien matig of onvoldoende - kunnen aanwijzingen worden gegeven. Eventueel erop wijzen dat alleen bij oude en uiterst zeldzame stukken een minder fraai exemplaar toelaatbaar is.

2.2 Creativiteit/eigen inbreng

Ook hierbij zijn de vragen: conventionele aanpak of eigen visie.

2.3 Presentatie

Aan dit punt alleen dan even aandacht besteden, indien de presentatie opvallend goed/slecht is.

THEMATISCHE VERZAMELINGEN

Algemeen:

Het juryteam bereidt de jurygesprekken voor door samen af te spreken wie in het gesprek het voortouw neemt en wie aanvult. Het is goed om dit bij verschillende inzenders te wisselen.

Houdt de resultaten en de eigen opmerkingen en eventuele aantekeningen paraat zodat je hier in het gesprek op in kan gaan.

Houdt er rekening mee dat de inzender meer of minder gespannen kan zijn voor het gesprek. Dat geldt zeker voor nieuwe inzenders in categorie 3 of de inzenders die maar sporadisch tentoonstellen. Het is goed om dan het gesprek te beginnen met iets dat er positief uitsprong of een aanmoediging om het gekozen onderwerp op deze manier uit te werken. Het helpt om het ijs te breken en de inzender op zijn gemak te stellen.

Streef er naar om het gesprek in dialoog te voeren. Geef daarbij voldoende ruimte aan het verhaal van de inzender. Hoe bent u tot dit thema gekomen? Waarom heeft u gekozen voor deze uitwerking van het plan? Wat is volgens u de rode draad in deze collectie? Welke stukken zijn volgens u belangrijk en waarom?

Bij een lastig gesprek, bijvoorbeeld om dat de waardering lager is uitgevallen dan bij een eerdere tentoonstelling, helpt het om de inzender te vragen: Wat vond u het

lastigste onderdeel van uw collectie om uit te werken? Daar liggen meestal voldoende gesprekspunten om de inzender te helpen.

De jurygesprekken met beginnende inzenders in categorie 3 en de inzenders die minder dan 80 punten hebben behaald zullen meestal gaan over de hoofdaspecten van de betreffende collectie en de aanwijzingen van het juryteam om de collectie te verbeteren.

Bij de meer ervaren inzenders die bij vorige tentoonstellingen al meer dan 80 punten gescoord hebben zal in het jurygesprek meestal worden ingegaan op één hoofdaspect (bijvoorbeeld zeldzaamheid) en/of enkele deelaspecten.

Inhoud en volgorde van het gesprek.

Het jurygesprek kan in principe gaan over alle hoofd- en deelaspecten van de inzending. Niet alle zijn ze even belangrijk. Daarom wordt de onderstaande volgorde voor een gesprek aanbevolen.

Volgorde van belangrijkheid voor het gesprek:

1. Het thematisch aspect
  - 1.1 Titel en plan (15 ptn)
  - 1.2 De ontwikkeling van het thema (uitwerking van het plan) (15 ptn)
  - 1.3 Vernieuwing (5 ptn)
  - 1.4 Thematische kennis, persoonlijke studie en onderzoek (15 ptn)
2. Het filatelistisch aspect
  - 2.1 De filatelistische kennis, persoonlijke studie en onderzoek (15 ptn)
  - 2.2 De kwaliteit (10 ptn) en zeldzaamheid (20 ptn)
3. De presentatie (5 ptn)

We beginnen meestal met het plan, tenzij het erg zwak is.

Dan kan het tactischer zijn met het thematisch aspect of het filatelistisch aspect te beginnen.

- 1.1 Titel en plan

De titel is de vlag die de lading moet dekken. En de titel moet uitnodigen, het liefst creatief zijn, en een toevoeging of ondertitel kunnen helpen om de titel te steunen. De titel dient zowel het uitgangspunt van het plan te zijn als richting te geven aan het geheel (begin van de 'rode draad').

Het plan vormt de ruggengraat van het verhaal dat in de inzending wordt verteld en 'verbeeld'. Het plan behoort te zijn als de inhoudsopgave van een boek, met een indeling in hoofdstukken en paragrafen. Helder van opzet, logisch en alle aspecten van het verhaal benoemen.

Een onderverdeling in sub paragrafen hoeft niet op de planpagina, maar kan op de bladen worden vermeld.

Heeft u te maken met een beginner, en is de titel weinig zeggend en de lijn van het verhaal nog onduidelijk, vraag hem dan wat hij had willen vertellen. Uit zijn antwoord wordt u dan wel duidelijk in welke richting de verbeteringen moeten gaan en kunt u deze aan de inzender suggereren.

Bespreek de logische opbouw en de volgorde van de hoofdstukken en geef eventuele suggesties voor verbeteringen. Waardeer de persoonlijke inbreng en stimuleer zo mogelijk de creativiteit in het plan en de titel, als tegenpool van het overnemen van 'voorgekauwde' plannen.

Over een ongewone indeling maakt u geen opmerkingen, voordat u de inzender naar het 'waarom' heeft gevraagd. Het kan een creatieve keuze zijn! Is het onnadenkendheid, dan kunt u hem weer op weg helpen.

Zijn de verschillende hoofdstukken gelijkwaardig uitgewerkt of zitten hier grote verschillen in? Geeft de opzet van het plan voldoende ruimte voor de uitwerking op de bladen of legt de inzender zich hier onbedoeld beperkingen op?

Gelijkwaardig en/of evenwichtig betekent niet dat alle hoofdstukken evenveel bladen of evenveel paragrafen hebben, maar dat ieder hoofdstuk de ruimte krijgt die het verdient bij een correcte ontwikkeling van het thema. Ook een klein hoofdstuk over een belangrijk aspect waar maar weinig materiaal van beschikbaar is, kan noodzakelijk zijn voor de rode draad van het verhaal.

1.2 De ontwikkeling van het thema

Bij dit punt kan worden gesproken over de wijze, waarop het plan over de bladen is verdeeld en vastgehouden (rode draad). Zijn alle relevante aspecten van het thema voldoende uitgewerkt (in de tijd, geografisch, naar soort enz.)?

Bij meer gevorderden kan worden gewezen op verbindende teksten en op het onderscheid tussen verbindende en toelichtende tekst. Te veel of juist te weinig tekst. Te algemene tekst waar verdieping een waardevolle aanvulling op het getoonde filatelistische materiaal kan zijn.

Vragen naar het waarom van een bepaalde uitwerking kan de inzender brengen tot een veel bewustere keuze. Ontdekt hij dan zelf mogelijk al tekorten of fouten, dan werkt dat veel beter door dan een aangedragen suggestie.

1.3 Vernieuwing

Vernieuwing is een lastig aspect. Het kan betrekking hebben op het thema, het plan, de wijze van uitwerken en/of het leggen van verbanden en behandelen van aspecten die eerder nog niet of sporadisch zijn uitgewerkt. Persoonlijke studie en

diepgaande kennis van het onderwerp helpen. Vraag de inzender wat hij vernieuwend aan zijn inzending vindt ten opzichte van andere inzendingen. Vernieuwing gaat niet over de veranderingen die de inzender heeft aangebracht sinds de vorige jurering.

1.4. Thematische kennis, persoonlijke studie en onderzoek

Hier kan met de inzender gediscussieerd worden over het thema van de verzameling in brede zin. Laat de inzender vertellen en geef de inzender handvaten mee bijvoorbeeld in de vorm van verwijzingen naar andere verzamelingen of suggesties voor het inpassen van nieuw of ander filatelistisch materiaal. Meestal worden deze suggesties door de inzender op prijs gesteld want het geeft de inzender het gevoel dat hij vooruit geholpen wordt.

2.1 Filatelistische kennis, persoonlijke studie en onderzoek.

De filatelistische kennis kan blijken uit:

a - de keuze van het materiaal

b - de spreiding van dat materiaal (in de tijd, geografisch, filatelistische elementen)

c - de toelichtende tekst bij filatelistische stukken die dat nodig hebben

De toelichtingen mogen niet al te uitvoerig zijn. Toelichting is alleen nodig voor aspecten die niet uit de stukken zelf spreken of niet algemeen bekend zullen zijn. Denk b.v. aan verklaring van tarief en tariefperiode, route en sorteerkenmerken, extra diensten, censuurkenmerken, postale aanwijzingen, stempelsoorten, port, portvrijdom. Vraag in voorkomende gevallen of de achterzijde van poststukken nog informatie b.v. stempels bevatten. Ze worden nogal eens over het hoofd gezien terwijl ze juist aanvullende info geven waarbij filatelistische kennis getoond kan worden.

Dit aspect verdient de aandacht om met de inzender te bespreken want vaak blijven hier bij thematici punten liggen!

N.B. Te uitvoerige filatelistische studie van een bepaald filatelistisch aspect kan ook afbreuk doen aan het thematische aspect van de inzending. Een blad waarop alle voorkomende plaatfouten van een zegel worden behandeld, terwijl die plaatfouten niets aan het thematische verhaal van de zegel toevoegen, is in een thematische verzameling niet gewenst. Maar een fout in de afbeelding die rechtstreeks in het thema past en bijvoorbeeld in een herdruk gecorrigeerd is, kan hier de verdieping geven met de juiste filatelistische toelichting.

2.2 Kwaliteit en zeldzaamheid.

Bij dit criterium is alleen een enkele opmerking of suggestie mogelijk. De vraag naar wat de inzender zelf als het zeldzaamste stuk beschouwt kan een

---

aanknopingspunt opleveren. Op het punt van zeldzaamheid is het goed om toe te lichten dat voor het scoren van hogere punten over de **gehele** inzending bijzonder en zeldzaam materiaal getoond moet worden. En werkelijk zeldzaam materiaal is lastig op te sporen want het vraagt een diepgaande kennis en onderzoek van alle beschikbare filatelistische materiaal gecombineerd met diepgaande kennis van het thema.

3. Presentatie.

Met 5 punten is dit criterium vrij onbelangrijk geworden. Besteed er daarom alleen even aandacht aan, indien de presentatie opmerkelijk goed is of de presentatie duidelijk onder de maat is, en gemakkelijk verbeterd kan worden. Bij presentatie gaat het over de totale indruk maar ook over de opmaak van de bladen. Duidelijke koppen boven de bladen, eventueel de subparagraaf titels op de bladen en een esthetisch verantwoorde presentatie van de filatelistische elementen maken dat de bladen “goed ogen”.

gewijzigd: 08-01-2016/jv